

สรุปความรู้หลักสูตร “วินัยและการรักษาวินัย” (การอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ LDD e-Training)

ความหมายของวินัย วินัย (Discipline)

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ

วินัยตามคู่มือการดำเนินการทางวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ให้ความหมายว่า การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผน

ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน

ความหมายของการรักษาวินัย การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัย ตามที่กฎหมายบัญญัติ อย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแลป้องกันไม่ฝ่าฝืนหลีกเลี่ยง หากพบว่ามีอาการกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องมีการดำเนินการทางวินัยทันทีเพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ตินอกจากข้าราชการต้องเรียนรู้ สำนึก ตระหนักในหน้าที่แล้วผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการให้มีวินัยด้วย

ความสำคัญของวินัย

ความสำคัญของวินัย	
ต่อส่วนรวม	ต่อตนเอง
๑. เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงานราชการ ให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี	๑. ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นที่น่าเลื่อมใส ศรัทธา
๒. เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน และความมั่นคงของประเทศ	๒. ช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อความผาสุกของประชาชน	๓. ช่วยส่งเสริมความสำเร็จ และความก้าวหน้าในการทำงานและการดำเนินชีวิต
๔. เพื่อความสงบเรียบร้อยของงานราชการ	

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดทางวินัย ประกอบด้วย ๒ สาเหตุดังนี้

สาเหตุ	
ภายใน	ภายนอก
๑. ไม่เข้าใจ	๑. อบายमुख
๒. ตามใจ	๒. ตัวอย่างไม่ดี
๓. ไม่ใส่ใจ	๓. ขวัญไม่ดี
๔. ล่อใจ	๔. ความจำเป็นในการครองชีพ
๕. จำใจ	๕. ปล่อยปะละเลยของผู้บังคับบัญชา
๖. ตั้งใจ	๖. โอกาสเปิดช่องล่อใจ

การกระทำผิดทางวินัยลำดับต้น ๆ คือ การไม่เข้าใจ จึงมีคติของการระวังไม่ให้เกิดการกระทำผิดทางวินัยคือ **“อย่าทำตามตำนาน ให้ทำตามตำรา”** ตำราก็คือ กฎระเบียบต่าง ๆ ถ้าเราศึกษาให้ดีแล้ว จะทำให้เข้าใจเนื้อหาของกฎระเบียบนั้น ๆ ตำนานจะเป็นมาอย่างไร เรื่องนี้ลงนามในเอกสารได้หรือไม่ต้องศึกษากฎระเบียบให้ถี่ถ้วน รอบคอบอีกครั้งก่อนที่จะลงนามในเอกสารออกไปจากเรา

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยและการรักษาวินัย กรมพัฒนาที่ดินมีเจ้าหน้าที่ ๔ ประเภท คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ จึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการมี ๒ อย่างคือ

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
- กฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับลูกจ้างประจำมี ๒ อย่างคือ

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานราชการมี ๕ อย่างคือ

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗

- ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙

- ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานจ้างเหมาบริการมี ๑ อย่างคือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สัญญาจ้าง

ข้อกำหนดวินัย ข้อกำหนดวินัยมี ๔ อย่างด้วยกันดังนี้

๑. วินัยต่อประเทศชาติ

สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา ๘๑) มีความผิดวินัยร้ายแรง เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปที่เข้ารับราชการตามมาตรา ๓๖ก(๓) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๑๑๐(๓)

๒. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา มาตรา ๘๒(๔) : มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สั่งในหน้าที่ราชการ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย มีเจตนา อาทิ ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งในงานที่ไม่ใช่ราชการ ข้าราชการเห็นว่าราชการ เสียประโยชน์ต้องทำหนังสือบันทึกขึ้นไปเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งถ้าผู้บังคับบัญชายังสั่งให้ทำแล้วเกิดความเสียหายเราจะไม่มีความผิด

รายงานเท็จมาตรา ๘๓(๑) มีการรายงาน : การบอกเล่าเรื่องราวที่ไปทำ ไปรู้ ไปเห็นด้วยวาจา/ หนังสือก็ได้ เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ไม่รายงานตามเป็นจริง เป็นรายงานต่อผู้บังคับบัญชา มีเจตนา ตัวอย่างเช่น การยื่นใบลาป่วยหลังจากที่เราไปทำบุญมาถือว่าเป็นรายงานเท็จ การกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา ม.๘๓(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาเหนือตน จะสั่งให้ทำ ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว ตัวอย่างเช่น ข้าราชการอยู่กลุ่มวิเคราะห์ดินแต่มีความสามารถในการแปลภาษาอังกฤษ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินสั่งให้แปลเอกสารภาษาอังกฤษให้ข้าราชการคนนั้นสามารถนำไปเสนอต่ออธิบดีกรมพัฒนาที่ดินได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านผู้อำนวยการกลุ่มได้

๓. วินัยต่อผู้ร่วมงาน

- มาตรา ๘๒(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ
- มาตรา ๘๓(๗) ต้องไม่ก่อกวน ก่อวุ่นวาย ชุมนุมกัน (รังแกแก่งให้เดือดร้อน) ในการปฏิบัติราชการ
- มาตรา ๘๓(๘) ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด คุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. กระทำต่อข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการไม่ว่าเกิดในหรือนอกสถานที่โดยผู้ถูกระทำไม่ยินยอม

๔. วินัยต่อประชาชน

ข้าราชการมีหน้าที่บริการประชาชน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๘๒(๘) ข้าราชการต้องให้การต้อนรับ ให้ความสะดวกผู้มาติดต่อราชการให้ได้รับการบริการที่รวดเร็ว เข้าถึงง่าย ให้ความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความสงเคราะห์ต่อประชาชนช่วยเหลือประชาชนผู้มาติดต่อ มาตรา ๘๓(๙) ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อ

๕. วินัยต่อตำแหน่ง

หน้าที่

มาตรา ๘๒(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตเที่ยงธรรม

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบ มติ คณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผน (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๕) ต้องอุทิศเวลา ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ **ละทิ้ง** คือ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ **ทอดทิ้ง** คือ อยู่แต่ไม่สนใจทำงาน

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๗) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา ๘๓(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำความเสียหายเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๖) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

๖. วินัยต่อตนเอง

มาตรา ๘๒(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย (ยิ่งตำแหน่งสูงยิ่งผิดเยอะ) ตัวอย่าง ข้าราชการมีภรรยาน้อยไม่ได้ ถ้ามีการทะเลาะวิวาทอีกก็ผิด ความผิดวินัยร้ายแรง (วินัยร้ายแรง คือ ปลดออก หรือไล่ออก)

มาตรา ๘๕(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบโดยทุจริต

(๒) ละทิ้ง หรือทอดทิ้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุเสียหายร้ายแรง ตัวอย่าง ข้าราชการทิ้งเวรแล้วมีขโมยขึ้นไปลักทรัพย์ เผาเพลิงอีกถือว่าผิดวินัยร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร พนักงานราชการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกิน ๗ วัน นับวันหยุดราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วร้ายแรง (การเบิกเงินเท็จ ทุจริตฉ้อโกง ทุจริตในการสอบ การเล่นเกมพนันที่กฎหมายห้าม (ไฮโล กับ ๘๙) การเสพของมีนเมา

(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหงหรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการ (อย่างร้ายแรง)

(๖) กระทำความผิดอาญาได้รับโทษจำคุก (ต้องจำคุก)

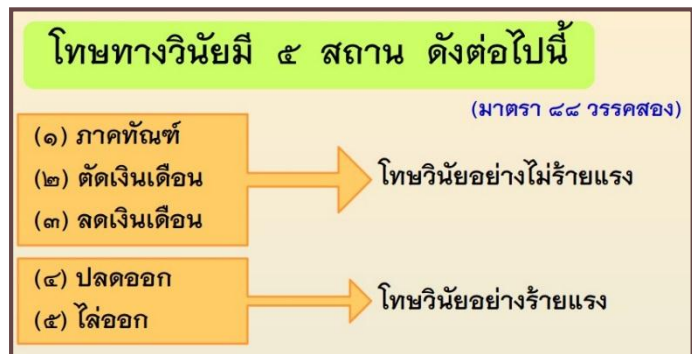
(๗) ละเว้นการกระทำการใดที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.แนวทางการประเมินความผิดร้ายแรง คือ ความเสียหายที่เป็นตัวเงิน และไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้

วิธีโทษของการกระทำผิดวินัย

โทษทางวินัย		
ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
๑. ภาคทัณฑ์	๑. ภาคทัณฑ์	๑. ภาคทัณฑ์
๒. ตัดเงินเดือน	๒. ตัดเงินค่าตอบแทน	๒. ตัดเงินเดือน
๓. ลดเงินเดือน	๓. ลดเงินค่าตอบแทน	๓. ลดเงินเดือน
๔. ปลดออก	๔. ไล่ออก	๔. ปลดออก
๕. ไล่ออก		๕. ไล่ออก

โทษวินัยไม่ร้ายแรง

- ภาคทัณฑ์ เป็นความผิดเบาที่สุด
- ตัดเงินเดือน คือ ตัดเงินเดือน ร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่รับคำสั่ง และมีข้อกำหนดว่าตัดถึงเมื่อไหร่ (๑ - ๓ เดือน) เมื่อครบก็จะกลับมาได้ที่เงินเดือนเดิม
- ลดเงินเดือน คือ หนักกว่าตัดเงินเดือน ลดเงินเดือนร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่รับคำสั่งแต่ไม่มีระยะเวลา และเงินเดือนไม่กลับมาเท่าเดิม

โทษวินัยร้ายแรง

- ปลดออก คือ ยังได้รับบำเหน็จบำนาญ
- ไล่ออก คือ ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญเลย

หลัก 3 ครอง เป็นหลักประพฤติปฏิบัติสำหรับข้าราชการที่ดี เก่ง และประสบความสำเร็จ

หลักครองคน

กับผู้บังคับบัญชา

รัก เคารพ ศรัทธา และให้ความร่วมมือ

กับเพื่อนร่วมงาน

มีความเป็นกันเอง/มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

กับผู้ใต้บังคับบัญชา

ใช้คุณธรรม มีเมตตาธรรม

กับส่วนราชการอื่น/ประชาชนทั่วไป

ประสานงาน/ให้การบริการ/สะดวก/ใส่ใจ

หลักครองงาน

มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน ความพากเพียรในการทำงานและคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน การมีพื้นฐานการครองตน ครองคน ครองงานให้ดีจะทำให้กระบวนการทำงานจะประสบผลสำเร็จ ทำให้เกิดความรัก ความศรัทธา ทั้งกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานส่งผลทำให้เกิดความสามัคคี เกิดแรงบันดาลใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบที่จะปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

จาก 3 หลัก คือการครองตน ครองคน ครองงาน ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ยังมีอีกหลักที่สำคัญที่สามารถนำไปยึดถือปฏิบัติในชีวิตประจำวันและการทำงานนั้นคือ **“หลักของความพอเพียง”**

นางโสมศิริ คุณวโรตม
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กลุ่มพัฒนาบุคคล
กองการเจ้าหน้าที่
มีนาคม ๒๕๖๔